

4. MECHANIKA-VÉGESELEM MÓDSZER ELŐADÁS
(kidolgozta: Szüle Veronika, egy. ts.)

IV. előadás

2. Közelítő megoldások, energiaelvek:

2.4. Ritz-módszer,

2.4.1. Lineáris approximáció (elsőfokú közelítés)

Tekintsük ismét a húzott-nyomott rúd feladatát, és keressük a feladat közelítő megoldását az alábbi alakban:

$u^*(x) = C_0 + C_1x$. Ellenőrizzük, hogy ezen $u^*(x) = C_0 + C_1x$ feltételezett megoldás

kinematikailag lehetséges-e.

Emlékeztető:

Kinematikailag lehetséges elmozdulás mező: az az $u^*(x)$ elmozdulás mező, amely folytonos, elegendően sokszor differenciálható és kielégíti a kinematikai peremfeltételt. Ezen definíció alapján az első feladatra teljesülnie kell az alábbi egyenletnek.

A kinematikai peremfeltétel: $u^*(x=0) = 0$, azaz $C_0 + C_1 \cdot 0 = 0 \Rightarrow C_0 = 0$. Azaz az $u^*(0) = 0 = C_0 + C_1 \cdot 0$ egyenlet csak akkor teljesül, ha $C_0 = 0$, azaz a kinematikailag lehetséges elmozdulás a következő alakú:

$$u^*(x) = C_1x.$$

A deriválhatóság feltétele $\varepsilon^*(x) = \frac{du^*}{dx} = C_1$ is teljesül, tehát megállapíthatjuk, hogy az

$u^*(x) = C_1x$ alakú közelítő elmozdulás kinematikailag lehetséges.

$$\text{Az } \left. \begin{aligned} u^*(x) &= C_1x \\ \varepsilon^*(x) &= \frac{du^*}{dx} = C_1 \end{aligned} \right\} \text{ képleteket behelyettesítve az}$$

$$\Pi_p[u(x)] = \underbrace{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{du(x)}{dx} \right)^2 dx}_{\text{alakváltozási energia}} \quad \underbrace{- \int_0^l u f_x dx - F_x u_l}_{\text{külső erők virtuális munkája}} \quad \text{funkcionálba,}$$

$$\text{a } \Pi_p^*[u^*(x)] = \Pi_p^*(C_1) = \frac{1}{2} \int_0^l AE (C_1)^2 dx - \int_0^l C_1 x f_x dx - F_x C_1 l \text{ kifejezést kapjuk.}$$

Egyváltozós függvény szélsőértéke:

Szükséges feltétel: a függvény első deriváltja az adott helyen nulla legyen.

Elégséges feltétel: a függvény második deriváltjának előjele nem változhat (ez mindig teljesülni fog).

Azaz akkor lesz a potenciális energiának szélsőértéke, ha

$$\min \Pi_p^*(C_1) \Rightarrow \frac{d\Pi_p}{dC_1} = 0 = \int_0^l AEC_1 dx - \int_0^l x f_x dx - F_x l$$

A kijelölt integrálást elvégezve és az ismeretlen paramétert kifejezve:

$$0 = AEC_1 \int_0^l dx - f_x \int_0^l x dx - F_x l$$

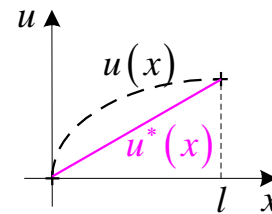
$$\left[\frac{x^2}{2} \right]_0^l$$

$$0 = AEC_1 l - f_x \frac{l^2}{2} - F_x l \quad / : l / : AE$$

$$C_1 = \frac{f_x l}{2AE} + \frac{F_x}{AE} = \frac{f_x l + 2F_x}{2AE}$$

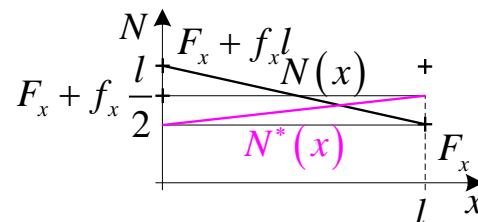
$$u^*(x) = C_1 x = \frac{f_x l + 2F_x}{2AE} x$$

$$\left. \begin{aligned} u(x=0) &= 0 \\ u(x=l) &= -\frac{f_x}{2AE} l^2 + \left(\frac{F_x + f_x l}{AE} \right) l + 0 = \frac{f_x l^2 + 2F_x l}{2AE} \\ u^*(x=l) &= C_1 l = \frac{f_x l + 2F_x}{2AE} l = \frac{f_x l^2}{2AE} + \frac{F_x l}{AE} \end{aligned} \right\}$$



ábra: Elmozdulás függvény ábrázolása egzakt és közelítő megoldás esetén

$$\left. \begin{aligned} N(x=0) &= F_x + f_x \cdot l \\ N(x=l) &= F_x \\ N^*(x) &= AE \frac{du^*}{dx} = \frac{2F_x + f_x l}{2} = F_x + \frac{f_x l}{2} \\ N^*(x=0) &= F_x \\ N^*(x=l) &= F_x + \frac{f_x l}{2} \end{aligned} \right\}$$



Ha összevetjük a közelítő megoldásokat a megfelelő egzakt megoldásokkal akkor valóban mind a két esetben lényeges eltérés mutatkozik.

A közelítő megoldás minősítéséhez definiálnunk kell a hiba fogalmát.

A megoldás hibája: az egzakt és a közelítő megoldás közötti különbség.

$$e(x) \stackrel{def}{=} u_{\text{egzakt}}(x) - u^*(x),$$

ahol $e(x)$ a hiba, amely x -nek a függvénye. Gyakorlati számításokhoz a hiba energia normáját szokás alkalmazni, amely tulajdonképpen a hibafüggvényből számolt alakváltozási energia $\delta^2 \Pi_p (= \Pi_p^* - \Pi_p)$ második variáció négyzetgyöke.

$$\|e\|_E := \sqrt{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{d}{dx} (\delta u) \right)^2 dx} = \sqrt{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{de}{dx} \right)^2 dx} = \sqrt{\Pi_p^*(u^*) - \Pi_p(u)},$$

ahol $\| \cdot \|$ a norma jele, és a norma jel E indexe az energia fogalomra utal.

A hiba lineáris approximáció esetén:

$$e(x) \stackrel{\text{def}}{=} u_{\text{egzakt}}(x) - u^*(x) =$$

$$e(x) = -\frac{f_x}{2AE} x^2 + \frac{F_x + f_x l}{AE} x - \frac{2F_x + f_x l}{2AE} x = -\frac{f_x}{2AE} x^2 + \frac{f_x l}{2AE} x$$

Ezen hiba függvényt megvizsgálva látható, hogy a hiba zérustól különböző f_x megoszló erő esetén jelentkezik, de a rúd végén $x=l$ helyettesítésnél az elmozdulás hibája zérus.

Megállapítható, hogy a rúd végei az elmozdulás kiértékelése szempontjából optimális pontok.

A hiba függvény deriváltja az alakváltozás hibáját adja:

$$\frac{de}{dx} = -\frac{f_x}{AE} x + \frac{f_x l}{2AE} = \frac{f_x}{AE} \left(-x + \frac{l}{2} \right)$$

A rúd közepén az $x = \frac{l}{2}$ helyettesítésnél az alakváltozás hibája zérus, azaz az alakváltozásból

számolt rúderő ebben a pontban pontos. A feladatban a rúderő optimális kiértékelési helye a rúd felező pontja.

Az energia norma szerint értelmezett hiba:

$$\|e\|_E := \sqrt{\frac{1}{2} \int_0^l AE \frac{f_x^2}{A^2 E^2} \left(\frac{l}{2} - x \right)^2 dx} = \sqrt{\int_0^l \frac{f_x^2}{2AE} \left[\frac{-\left(\frac{l}{2} - x \right)^3}{3} \right]_0^l dx} = \sqrt{\frac{f_x^2}{2AE} \left(\frac{l^3}{24} + \frac{l^3}{24} \right)} = \sqrt{\frac{f_x^2 l^3}{24AE}}$$

A végeelem programok a megoldás hibáját szintén energia normában adják meg. Felvetődik a kérdés, hogy hogyan változik a megoldás pontossága az approximáció fokszámának növelésekor? A következő példában az elmozdulást kvadratikus függvénnyel közelítjük.

2.4.2. Kvadratikus approximáció

Tekintsük ismét a húzott-nyomott rúd feladatát, és keressük a feladat közelítő megoldását az alábbi alakban:

$u^*(x) = C_0 + C_1 x + C_2 x^2$. Ellenőrizzük, hogy ezen $u^*(x) = C_0 + C_1 x + C_2 x^2$ feltételezett megoldás kinematikailag lehetséges-e.

A kinematikai peremfeltétel:

$$u^*(0) = 0 = C_0 + C_1 \cdot 0 + C_2 \cdot 0^2 \Rightarrow C_0 = 0 \text{ csak akkor teljesül, ha } C_0 = 0, \text{ azaz}$$

$$u^*(x) = C_1 x + C_2 x^2.$$

A deriválhatóság feltétele

$$\varepsilon_x^* = \frac{du^*}{dx} = C_1 + 2C_2x \text{ is teljesül, tehát az elmozdulás } u^*(x) = C_1x + C_2x^2 \text{ alakja}$$

kinematikailag lehetséges.

$$\left. \begin{aligned} u^*(x) &= C_1x + C_2x^2 \\ \varepsilon_x^* &= \frac{du^*}{dx} = C_1 + 2C_2x \end{aligned} \right\}$$

képleteket behelyettesítve az

$$\Pi_p[u(x)] = \underbrace{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{du^*(x)}{dx} \right)^2 dx}_{\text{alakváltozási energia}} \quad \underbrace{- \int_0^l u^* f_x dx - F_x u_l^*}_{\text{külső erők virtuális munkája}} \quad \text{funkcionálba,}$$

$$a \quad \Pi_p^*[u^*(x)] = \frac{1}{2} \int_0^l AE (C_1 + 2C_2x)^2 dx - \int_0^l (C_1x + C_2x^2) f_x dx - F_x (C_1l + C_2l^2) = \Pi_p^*(C_1, C_2)$$

kifejezést kapjuk.

Kétváltozós függvény szélsőértéke:

Minimum feltételei:

$$\Pi_p^*(C_1, C_2) = \min., \text{ ha } \frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_1} = 0, \quad \frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_2} = 0$$

$$\frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_1} = 0 = \frac{1}{2} \int_0^l 2AE (C_1 + 2C_2x) 1 dx - \int_0^l x f_x dx - F_x l$$

$$\frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_2} = 0 = \frac{1}{2} \int_0^l 2AE (C_1 + 2C_2x) 2x dx - \int_0^l x^2 f_x dx - F_x l^2$$

A kijelölt integrálásokat elvégezve:

$$\left. \begin{aligned} AEC_1 \int_0^l dx + AE2C_2 \int_0^l x dx - f_x \int_0^l x dx - F_x l &= 0 \\ 2AEC_1 \int_0^l x dx + 4AEC_2 \int_0^l x^2 dx - f_x \int_0^l x^2 dx - F_x l^2 &= 0 \end{aligned} \right\}$$

Átalakításokat végezve,

$$AElC_1 + AE l^2 C_2 - f_x \frac{l^2}{2} - F_x l = 0 \quad /: l$$

$$AE l^2 C_1 + \frac{4}{3} AE l^3 C_2 - \frac{f_x l^3}{3} - F_x l^2 = 0 \quad /: l^2$$

valamint az ismeretlen paramétereket kifejezve:

$$\left. \begin{aligned} AEC_1 + AE l C_2 - f_x \frac{l}{2} - F_x &= 0 \\ AEC_1 + \frac{4}{3} AE l C_2 - \frac{f_x l}{3} - F_x &= 0 \end{aligned} \right\} \text{ az 1. egyenletből kivonva a 2. egyenletet.}$$

$$-\frac{1}{3}AElC_2 - \frac{1}{6}f_x l = 0 \Rightarrow C_2 = -\frac{1}{2} \frac{f_x}{AE} \text{ Visszahelyettesítve az 1. egyenletbe.}$$

$$C_1 = \frac{\frac{f_x l + f_x l}{2} + F_x}{AE} = \frac{f_x l + F_x}{AE}.$$

A közelítő megoldás:

$$\text{Az elmozdulás: } u^*(x) = -\frac{f_x}{2AE} x^2 + \frac{f_x l + F_x}{AE} x$$

$$\text{A rúderő: } N^*(x) = F_x + f_x l - f_x x$$

Ha összevetjük ezen közelítő megoldásokat az egzakt megoldásokkal, akkor látható,

$$u(x) = -\frac{f_x}{2A \cdot E} x^2 + \left(\frac{F_x + f(x)l}{AE} \right) x + 0,$$

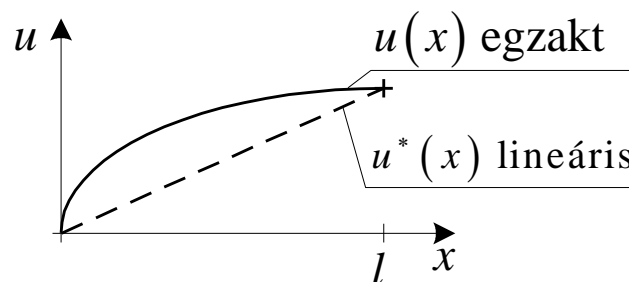
$$N(x) = A \cdot E \cdot \frac{du(x)}{dx} = AE \left(-\frac{f_x}{A \cdot E} x + \frac{F_x + f_x l}{AE} \right) = -f_x \cdot x + F_x + f_x \cdot l,$$

hogy megegyeznek.

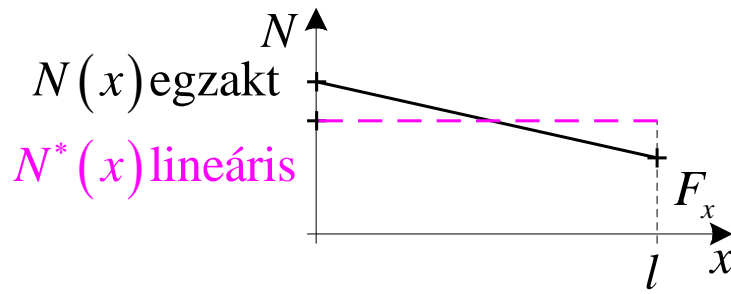
Amint azt a két különböző approximáció alkalmazásánál láttuk (lásd következő ábrák) a közelítő megoldás pontossága növelésének egyik lehetséges útja az approximáció fokának növelése. A továbbiakban egy másik utat tanulmányozunk, amikor is a tartományt résztartományokra bontjuk, és ezeken a résztartományokon az ismeretlen elmozdulás mezőt külön-külön lokálisan közelítjük. Ezt abban a reményben tesszük, hogy a számítás pontossága a résztartományok számának növelésével szintén növelhető. A résztartományokat véges méretű elemeknek, tömören végelemeknek fogjuk nevezni. A résztartományok (elemek) határain pedig csomópontokat jelölünk ki és az approximációt a közelítendő mező csomóponti értékein keresztül fejezzük ki.

A javasolt módszer előnye, hogy könnyen programozható és így bonyolult szerkezetek nagy pontosságú elemzésére nyílik lehetőség.

Az egzakt, kvadratus elmozdulást és a lineáris közelítő elmozdulást, valamint a megfelelő rúderő megoldásokat a következő ábrák szemléltetik.



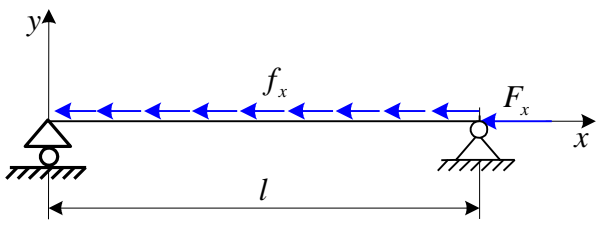
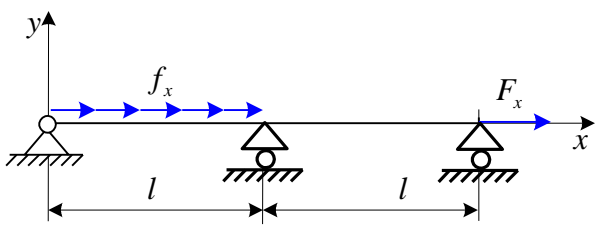
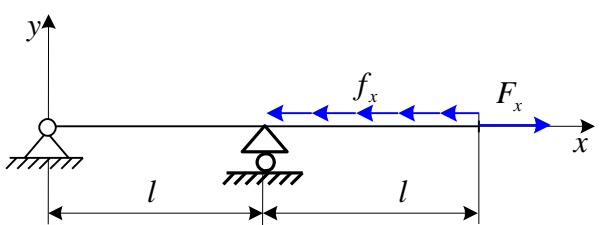
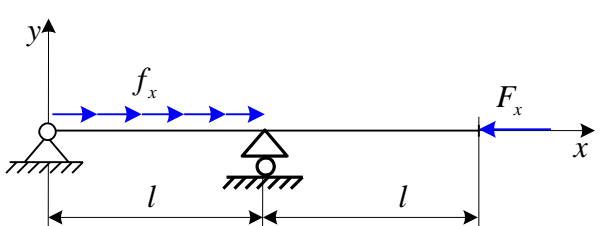
. ábra: Elmozdulások



. ábra: Rúderők

2.4.3. Példák virtuális munka meghatározására az $u(x)$ elmozdulás mező függvényében

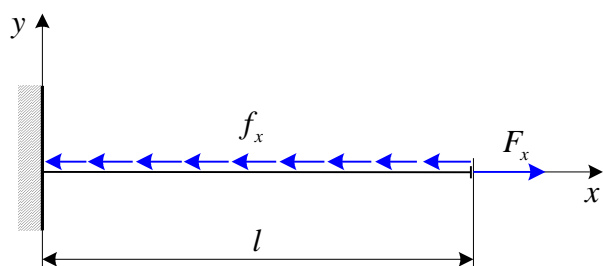
	$W_k = \int_0^l -f_x u(x) dx + F_x u(l)$
	$W_k = \int_0^l f_x u(x) dx + F_x u(0)$
	$W_k = \int_0^l f_x u(x) dx - F_x u(l)$
	$W_k = \int_0^l f_x u(x) dx + F_x u(l)$

	$W_k = \int_0^l -f_x u(x) dx - F_x u(l)$
	$W_k = \int_0^l f_x u(x) dx + F_x u(2l)$
	$W_k = \int_l^{2l} -f_x u(x) dx + F_x u(2l)$
	$W_k = \int_0^l f_x u(x) dx - F_x u(2l)$

2.4.4. Példák Ritz-módszer és lineáris, majd kvadratikus approximáció alkalmazására, valamint az elsőfokú közelítéshez tartozó hiba energianormájának számítására

1. példa:

Megoldás lineáris approximációval:



Tekintsük ismét a húzott-nyomott rúd feladatot, és keressük a feladat közelítő megoldását az alábbi alakban:

$u^*(x) = C_0 + C_1 x$. Ellenőrizzük, hogy ezen $u^*(x) = C_0 + C_1 x$ feltételezett megoldás

kinematikailag lehetséges-e.

A kinematikai peremfeltétel: $u^*(x=0) = 0$, azaz $C_0 + C_1 \cdot 0 = 0 \Rightarrow C_0 = 0$. Azaz az $u^*(0) = 0 = C_0 + C_1 \cdot 0$ egyenlet csak akkor teljesül, ha $C_0 = 0$, azaz a kinematikailag lehetséges elmozdulás a következő alakú:

$$u^*(x) = C_1 x.$$

A deriválhatóság feltétele $\varepsilon^*(x) = \frac{du^*}{dx} = C_1$ is teljesül, tehát megállapíthatjuk, hogy az

$u^*(x) = C_1 x$ alakú közelítő elmozdulás kinematikailag lehetséges.

$$\text{Az } \left. \begin{array}{l} u^*(x) = C_1 x \\ \varepsilon^*(x) = \frac{du^*}{dx} = C_1 \end{array} \right\} \text{ képleteket behelyettesítve az}$$

$$\Pi_p[u(x)] = \underbrace{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{du(x)}{dx} \right)^2 dx}_{\text{alakváltozási energia}} \quad - \underbrace{\int_0^l u f_x dx - F_x u_l}_{\text{külső erők virtuális munkája}} \quad \text{funkcionálba,}$$

$$\text{a } \Pi_p^*[u^*(x)] = \Pi_p^*(C_1) = \frac{1}{2} \int_0^l AE(C_1)^2 dx + \int_0^l C_1 x f_x dx - F_x C_1 l \text{ kifejezést kapjuk.}$$

Egyváltozós függvény szélsőértéke:

Szükséges feltétel: a függvény első deriváltja az adott helyen nulla legyen.

Azaz akkor lesz a potenciális energiának szélsőértéke, ha

$$\min \Pi_p^*(C_1) \Rightarrow \frac{d\Pi_p^*}{dC_1} = 0 = \int_0^l AEC_1 dx + \int_0^l x f_x dx - F_x l$$

A kijelölt integrálást elvégezve és az ismeretlen paramétert kifejezve:

$$0 = AEC_1 \int_0^l dx + f_x \int_0^l x dx - F_x l$$

$$\left[\frac{x^2}{2} \right]_0^l$$

$$0 = AEC_1 l + f_x \frac{l^2}{2} - F_x l \quad / : l / : AE$$

$$C_1 = -\frac{f_x l}{2AE} + \frac{F_x}{AE} = \frac{-f_x l + 2F_x}{2AE} = \frac{1}{AE} \left(F_x - \frac{f_x l}{2} \right)$$

$$u^*(x) = C_1 x = \frac{1}{AE} \left(F_x - \frac{f_x l}{2} \right) x$$

$$N^*(x) = AE \frac{du^*}{dx} = F_x - \frac{f_x l}{2}$$

Egzakt megoldás (I. előadás anyag alapján):

$$u(x) = \frac{f_x}{2A \cdot E} x^2 + C_1 x + C_2 \text{ (behelyettesítve)}$$

$$u(x) = \frac{f_x}{2A \cdot E} x^2 + \left(\frac{F_x - f_x l}{AE} \right) x + 0,$$

valamint:

$$N(x) = A \cdot E \cdot \frac{du(x)}{dx} = AE \left(\frac{f_x}{A \cdot E} x + C_1 \right) \text{ (behelyettesítve)}$$

$$N(x) = A \cdot E \cdot \frac{du(l)}{dx} = AE \left(\frac{f_x}{AE} x + \frac{F_x - f_x l}{AE} \right) = f_x \cdot x + F_x - f_x \cdot l$$

Ha összevetjük a közelítő megoldásokat a megfelelő egzakt megoldásokkal akkor valóban mind a két esetben lényeges eltérés mutatkozik.

A hiba lineáris approximáció esetén:

$$e(x) \stackrel{def}{=} u_{egzakt}(x) - u^*(x) =$$

$$e(x) = \left(\frac{f_x}{2AE} x^2 + \frac{F_x - f_x l}{AE} x \right) - \left(\frac{F_x}{AE} - \frac{f_x l}{2AE} \right) x = \frac{f_x}{2AE} x^2 + \frac{F_x x}{AE} - \frac{f_x l x}{AE} - \frac{F_x x}{AE} + \frac{f_x l x}{2AE} = \frac{f_x}{2AE} x^2 = \frac{1}{2} \frac{f_x}{AE} x^2$$

A hiba függvény deriváltja az alakváltozás hibáját adja:

$$\frac{de}{dx} = \frac{f_x x}{AE} - \frac{f_x l}{2AE}$$

Az energia norma szerint értelmezett hiba:

$$\|e\|_E := \sqrt{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{f_x x}{AE} - \frac{f_x l}{2AE} \right)^2 dx} = \sqrt{\frac{f_x^2 l^3}{24AE}}$$

Megoldás kvadratikus approximáció:

Keressük a feladat közelítő megoldását az alábbi alakban:

$u^*(x) = C_0 + C_1 x + C_2 x^2$. Ellenőrizzük, hogy ezen $u^*(x) = C_0 + C_1 x + C_2 x^2$ feltételezett megoldás kinematikailag lehetséges-e.

A kinematikai peremfeltétel:

$$u^*(0) = 0 = C_0 + C_1 \cdot 0 + C_2 \cdot 0^2 \Rightarrow C_0 = 0 \text{ csak akkor teljesül, ha } C_0 = 0, \text{ azaz}$$

$$u^*(x) = C_1 x + C_2 x^2.$$

A deriválhatóság feltétele

$$\varepsilon_x^* = \frac{du^*}{dx} = C_1 + 2C_2 x \text{ is teljesül, tehát az elmozdulás } u^*(x) = C_1 x + C_2 x^2 \text{ alakja}$$

kinematikailag lehetséges.

$$\left. \begin{aligned} u^*(x) &= C_1 x + C_2 x^2 \\ \varepsilon_x^* &= \frac{du^*}{dx} = C_1 + 2C_2 x \end{aligned} \right\}$$

képleteket behelyettesítve az

$$\Pi_p[u(x)] = \underbrace{\frac{1}{2} \int_0^l AE \left(\frac{du^*(x)}{dx} \right)^2 dx}_{\text{alakváltozási energia}} \quad - \underbrace{\int_0^l u^* f_x dx - F_x u_l^*}_{\text{külső erők virtuális munkája}} \quad \text{funkcionálba,}$$

$$a \Pi_p^* [u^*(x)] = \frac{1}{2} \int_0^l AE(C_1 + 2C_2x)^2 dx + \int_0^l (C_1x + C_2x^2) f_x dx - F_x(C_1l + C_2l^2) = \Pi_p^*(C_1, C_2)$$

kifejezést kapjuk.

Kétváltozós függvény szélsőértéke:

Minimum feltételei:

$$\Pi_p^*(C_1, C_2) = \min., \text{ ha } \frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_1} = 0, \frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_2} = 0$$

$$\frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_1} = 0 = \frac{1}{2} \int_0^l 2AE(C_1 + 2C_2x) dx + \int_0^l x f_x dx - F_x l$$

$$\frac{\partial \Pi_p^*}{\partial C_2} = 0 = \frac{1}{2} \int_0^l 2AE(C_1 + 2C_2x) 2x dx + \int_0^l x^2 f_x dx - F_x l^2$$

A kijelölt integrálásokat elvégezve:

$$\left. \begin{aligned} AEC_1 \int_0^l dx + AE2C_2 \int_0^l x dx + f_x \int_0^l x dx - F_x l &= 0 \\ 2AEC_1 \int_0^l x dx + 4AEC_2 \int_0^l x^2 dx + f_x \int_0^l x^2 dx - F_x l^2 &= 0 \end{aligned} \right\}$$

Átalakításokat végezve,

$$AElC_1 + AE l^2 C_2 + f_x \frac{l^2}{2} - F_x l = 0 \quad /: l$$

$$AE l^2 C_1 + \frac{4}{3} AE l^3 C_2 + \frac{f_x l^3}{3} - F_x l^2 = 0 \quad /: l^2$$

valamint az ismeretlen paramétereket kifejezve:

$$\left. \begin{aligned} AEC_1 + AE l C_2 + f_x \frac{l}{2} - F_x &= 0 \\ AEC_1 + \frac{4}{3} AE l C_2 + \frac{f_x l}{3} - F_x &= 0 \end{aligned} \right\} \text{ az 1. egyenletből kivonva a 2. egyenletet.}$$

$$-\frac{1}{3} AE l C_2 + \frac{1}{6} f_x l = 0 \Rightarrow C_2 = \frac{1}{2} \frac{f_x}{AE} \text{ Visszahelyettesítve az 1. egyenletbe.}$$

$$C_1 = \frac{F_x - f_x l}{AE}$$

A közelítő megoldás:

$$\text{Az elmozdulás: } u^*(x) = \frac{F_x - f_x l}{AE} x + \frac{f_x}{2AE} x^2$$

$$\text{A rúderő: } N^*(x) = F_x - f_x l + \frac{f_x}{AE} x$$

Ha összevetjük ezen közelítő megoldásokat az egzakt megoldásokkal, akkor látható, hogy megegyeznek:

$$u(x) = \frac{f_x}{2A \cdot E} x^2 + \left(\frac{F_x - f(x)l}{AE} \right) x + 0$$

$$N(x) = A \cdot E \cdot \frac{du(l)}{dx} = AE \left(\frac{f_x}{AE} x + \frac{F_x - f_x l}{AE} \right) = f_x \cdot x + F_x - f_x \cdot l$$